

WYMAGANIA, KRYTERIA OCENIANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI NA JĘZYKU POLSKIM

Na ocenę dopuszczającą:

Poziom wymagań	Wiadomości		Umiejętności	
	A zapamiętane	B rozumiane	C w sytuacjach typowych	D w sytuacjach problemowych
KONIECZNY	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi:			
	<ul style="list-style-type: none"> - przyporządkować autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej; - określić ramy chronologiczne omawianych epok literackich. 	<ul style="list-style-type: none"> - objaśnić znaczenie nazw omawianych epok literackich; - wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla omawianych okresów, gatunków literackich; - wskazać cechy postaw i wzorców osobowych oraz prądów artystycznych i umysłowych; - posługiwać się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami; - streścić główne wątki utworów epickich i dramatycznych z listy lektur obowiązkowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne w utworach literackich omawianych epok; - scharakteryzować bohaterów wskazanych literackich. 	<ul style="list-style-type: none"> - przekazywać efekty swej pracy na lekcjach w komunikatywny sposób; - wypowiadać się pisemnie językiem komunikatywnym, tworząc dłuższy tekst zgodny z tematem.

Na ocenę dostateczną:

Poziom wymagań	Wiadomości		Umiejętności	
	A zapamiętane	B rozumiane	C w sytuacjach typowych	D w sytuacjach problemowych
PODSTAWOWY	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, a ponadto:			
		<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić literaturoznawcze sensy pojęć uwzględniając podstawowe konteksty; - wskazać podstawowe cechy gatunków literackich; - wskazać związki omawianych epok z wcześniejszymi. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów; - scharakteryzować wzorce osobowe i postawy bohaterów, odwołując się do omówionych utworów literackich; - scharakteryzować podstawowe prądy artystyczne i umysłowe oraz hasła programowe i idee poszczególnych epok, odwołując się do omówionych utworów literackich; - scharakteryzować wizję świata i człowieka w poszczególnych epokach, odwołując się do omówionych utworów literackich; - wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich omawianych epok; - określić tematykę i problematykę omówionych utworów. 	<ul style="list-style-type: none"> - podjąć próbę skomponowania pracy pisemnej, dobierając odpowiednią formę i wykorzystując podstawowe konteksty.

Na ocenę dobrą:

Poziom wymagań	Wiadomości		Umiejętności	
	A zapamiętane	B rozumiane	C w sytuacjach typowych	D w sytuacjach problemowych
ROZSZERZAJĄCY	Na ocenę dobłą uczeń potrafi to, co na oceną dostateczną, a ponadto:			
			<ul style="list-style-type: none"> - wskazać związki literatury z wydarzeniami historycznymi, kulturą i sztuką oraz filozofią omawianych epok; - porównać wzorce osobowe, kreacje bohaterów oraz wizję świata i człowieka w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich; - scharakteryzować koncepcję artysty i zadania sztuki w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich; - wskazać dominantę kompozycyjną i myślową oraz dokonać analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - zająć i uzasadnić stanowisko w dyskusji, odwołując się do utworu, cytatu, kontekstu lub wiedzy o epoce; - formułować wnioski, oceny, uogólnienia i argumenty, prezentując swój punkt widzenia; - komponować w trakcie zajęć dłuższe wypowiedzi w sposób zwarty, logiczny i uporządkowany; - wypowiadać się ustnie płynnie i poprawnie pod względem stylistycznym i językowym; - wypowiadać się pisemnie w sposób zamierzony i nieschematyczny, funkcjonalnie wykorzystując materiał literacki i historycznoliteracki oraz konteksty (m.in. literackie, filozoficzne, biograficzne); - ocenić bohaterów literackich w kontekście epoki, zwracając uwagę na ich komplikację psychologiczną i uwikłania w problemy moralne, społeczne i inne.

Na ocenę bardzo dobrą i celującą:

Poziom wymagań	Wiadomości		Umiejętności	
	A zapamiętane	B rozumiane	C w sytuacjach typowych	D w sytuacjach problemowych
DOPEŁNIAJĄCY	Na ocenę bardzo dobrą i celującą uczeń potrafi to, co na oceną dobrą, a ponadto:			
	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić głównych twórców kultury i ich dzieła w omawianych epokach; - wykazać się opanowaniem pamięciowym licznych fragmentów tekstów literackich oraz swobodnie posługiwać się cytatami. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawić ewolucję bohatera literackiego oraz wybranych gatunków literackich na podstawie omawianych utworów. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić funkcję motywów antycznych i symboli biblijnych w poznanych utworach literackich; - rozpoznać nawiązania do tradycji we współczesnym utworze literackim lub filmie; - formułować wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich. 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych i pisemnych materiały z różnych źródeł dotyczące literatury, filmu i innych dziedzin sztuki; - dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego: <ul style="list-style-type: none"> · posługiwać się biegle terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką, · rozpoznając przenośne znaczenie dzieła (metaforyczne, symboliczne, alegoryczne, paraboliczne); - dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła sztuki (w tym tekstu literackiego), ze wskazaniem funkcji środków wyrazu specyficznych dla danej dziedziny sztuki; - dowodzić własnej racji w ocenie dzieł sztuki; - dokonać syntezy twórczości literackiej (epoki, autora, prądu); - dokonać pisemnej parafrazy i stylizacji literackiej tekstu; - wykazać się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną; aktywnie współtworzyć lekcje, wykorzystując opinie autorytetów; - wypowiadać się pisemnie w sposób nieschematyczny i funkcjonalny kompozycyjnie, wskazujący na pełne opanowanie terminologii literackiej, filozoficznej, historycznej; dokonując sądów wartościujących i uogólniających, oraz konfrontując własne opinie z sądami badaczy literatury.